

УДК 342.92

І. В. Болокан

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУЛЮВАННЯ ПРЕДМЕТУ ВИКОНАННЯ ЯК ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ НОРМ В ОКРЕМИХ РІЗНОВИДАХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Постановка проблеми. Виконання як форма реалізації адміністративно-правових норм є основною формою реалізації у тому сенсі, що більшість вчених-адміністративістів радянського періоду саме як виконання досить часто позначали у цілому реалізацію адміністративно-правових норм. Ця форма реалізації норм права завжди визнавалась самостійною формою. В адміністративно-правовій доктрині, попри визнання виконання окремою самостійною формою, детально її ознаки, специфічні особливості майже не розкриваються. Як правило, при характеристиці вказаної форми реалізації лише в узагальненому вигляді згадується про предмет виконання – обов'язки, закріплені у зобов'язуючих нормах, та про характер поведінки (активний). Натомість питання особливостей побудови обов'язків в різноманітних нормативно-правових актах та питання забезпечення їх виконання не досліджувались. Відтак, дослідження тих норм, які є предметом реалізації у формі виконання, аналіз особливостей закріплення обов'язків у тому чи іншому різновиді адміністративно-правових актів та варіації способів забезпечення виконання приписів норм є актуальним напрямом наукового пошуку.

Аналіз наукових досліджень з даної теми. Окремі питання реалізації адміністративно-правових норм досліджували вчені-адміністративісти радянського періоду розвитку доктрини адміністративного права (наприклад, Г.І. Петров у своїй монографії «Сутність радянського адміністративного права» (1959 р.), у підручнику «Радянське адміністративне право. Частина загальна» (1970 р.); Ю.М. Козлов у своїй монографії «Предмет радянського адміністративного права» (1967 р.), у підручнику «Радянське адміністративне право (Загальна та Особлива частини)» (1973 р.), у посібнику «Основи радянського адміністративного права» (1979 р.), у посібнику «Радянське адміністративне право» (1984 р.), у підручнику «Радянське адміністративне право» (1985 р.); В.В. Лазарев у своїй монографії «Застосування радянського права» (1972 р.); Є.В. Додін у підручнику «Радянське адміністративне право» (1977 р.); М.І. Єропкін у підручниках «Радянське адміністративне право. Частина загальна. Частина Особлива» (1978 р.) та «Радянське адміністративне право» (1979 р.); О.П. Коренев у підручнику «Радянське адміністративне право» (1986 р.); Р.С. Павловський у підручнику «Радянське адміністративне право» (1986 р.)). Продовжили дослідження окремих аспектів виконання адміністративно-правових норм і сучасні вчені-адміністративісти (наприклад, В.К. Колпачков у підручнику «Адміністративне право України» (2000 р.), навчальній лекції «Вступ до навчального курсу «Адміністративне право України» (2014 р.); Т.О. Коломоєць у підручнику «Адміністративне право України» (2009 р.), у Словнику базової термінології з адміністративного права (2010 р.), у своєму Академічному

курсі «Адміністративне право України» (2011 р.), у підручнику «Адміністративне право України» (2012 р.), у Словнику термінів «Адміністративне право України» (2014 р.); І.Д. Пастух у відповідному розділі підручника «Курс адміністративного права» (2012 р.); С.Г. Стеценко у навчальному посібнику «Адміністративне право України» (2011 р.); З.С. Гладун у навчальному посібнику «Адміністративне право України» (2004 р.); В.І. Загуменник, В.В. Мусієнко, В.В. Проценко, О.Х. Юлдашев у навчальному посібнику «Адміністративне право України: основні категорії та поняття» (2010 р.); Р.С. Мельник, С.О. Мосьондз у навчальному посібнику «Адміністративне право України (у схемах та коментарях)» (2015 р.); О.А. Задихайло у навчальному посібнику «Адміністративне право України (Загальна частина)» (2016 р.); Н.В. Александрова у Розділі «Реалізація адміністративно-правових норм» колективної роботи «Адміністративне право України. Академічний курс» за ред. В.Б. Авер'янова (2004 р.); В.І. Загуменник, В.В. Проценко та О.Д. Крупчан у навчальному посібнику «Адміністративне право України. Збірник основних питань та відповідей (загальна частина)» (2012 р.); В.В. Галунько, В.І. Олефір, Ю.В. Гридасов, А.А. Іванищук, С.О. Короед у підручнику «Загальне адміністративне право. Академічний курс» (2013 р.); Г.Г. Забарний, Р.А. Калюжний, В.К. Шкарупа («Адміністративне право України», 2005 р.) та чимало інших).

Надбання досліджень з питань виконання як форми реалізації адміністративно-правових норм вказаних вище та інших авторів були враховані у цій публікації при виокремленні характерних ознак виконання та формулювання дефініції відповідного поняття.

Метою цієї публікації є дослідження особливостей формулювання обов'язків у зобов'язуючих нормах окремих різновидів адміністративно-правових актів, виявлення недоліків та формулювання пропозицій з їх усунення.

Вклад основного матеріалу. Виконання як форма реалізації адміністративно-правових норм характеризується низкою ознак, серед яких, на наш погляд, важливими є такі: 1) виконання є формою реалізації зобов'язуючих норм, адже йдеться про необхідність, обов'язковість (а не про право) втілення обов'язків та активну поведінку суб'єкта реалізації адміністративно-правової норми при цьому; 2) виконання зобов'язуючих норм передбачає неможливість відступів від положень адміністративно-правової норми (через імперативний спосіб формулювання відповідної норми); поведінка суб'єктів виконання може бути охарактеризована як «чітке слідування» (виконання обов'язків; слідування приписам, які містяться у нормах; слідування юридичним розпорядженням, заборонам та дозволам; підкорення вимогам, які встановлює норма); 3) обов'язки в адміністративно-правовій нормі встановлюються за допомогою приписів; 4) конкретні адміністративно-правові відносини, які регулюються за допомогою зобов'язуючих норм, і, відтак, реалізуються у формі виконання, є, здебільшого, відносинами публічного управління, хоча вказані норми наявні і в інших складових предмета галузі, наприклад у відносинах притягнення до відповідальності суб'єктів публічної адміністрації за неправомірні діяння (щодо обов'язкових дій, які мають здійснюватись адміністративним судом, щодо обов'язків учасників адміністративного судочинства, інші); у відносинах надання публічних послуг (в частині обов'язків обох сторін таких

послуг); у відносинах відповідальності за порушення встановлених правил (в частині здійснення необхідних дій суб'єктами, наділеними повноваженнями притягнення до адміністративної відповідальності) тощо.

З урахуванням виокремлених вище ознак, можна запропонувати таку дефініцію «виконання адміністративно-правових норм» – форма реалізації адміністративно-правових норм, яка полягає в активній поведінці суб'єктів адміністративного права з втілення у життя закріплених у диспозиції зобов'язуючих адміністративно-правових норм приписів, які закріплюють обов'язки адресатів норми.

Адміністративно-правові норми можуть бути закріплені як у законодавчих, так і у підзаконних нормативно-правових актах. До того ж існує чимала кількість різновидів самих актів, кожен з яких має специфічну побудову, а, відтак, специфічне закріплення відповідних зобов'язань (обов'язків). У зв'язку із цим аналізу потребують питання, яку специфіку має закріплення обов'язків у нормативних положеннях, сформульованих у формі правил, стандартів, інструкцій, розпорядчих актів (наказів, розпоряджень, постанов, рішень), положень, порядків тощо, і яким чином ці особливості можуть впливати як на сам процес виконання, так і на ефективність цього процесу.

Нормативні визначення поняття «правила» такі: 1) «нормативно-правовий акт, який конкретизує нормативні приписи загального характеру з метою регулювання поведінки суб'єктів правовідносин у певних галузях і вирішує процедурні питання» (Наказ Мініюсту України від 12.04.2005 р. № 34/5 «Про вдосконалення порядку державної реєстрації нормативно-правових актів у Міністерстві юстиції України та скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правових актів»; Наказ Мініюсту України від 02.08.2007 р. № 592/5 «Про внесення змін до нормативно-правових актів Міністерства юстиції України з питань державної реєстрації нормативно-правових актів»); 2) «звід правових норм, що регламентують діяльність певної галузі виробництва чи окремих вид діяльності» (Наказ Мінтрансу України від 08.05.2007 р. № 381 «Про затвердження Правил технічної експлуатації наземних засобів радіотехнічного забезпечення в цивільній авіації України»).

У загальній теорії права «правила» визначаються, як кодифікований підзаконний акт, що становить собою систему нормативних приписів, які визначають правовий порядок здійснення якого-небудь роду діяльності [1, с. 378]. Схожим чином визначаються «правила» і в адміністративно-правових джерелах. Так, наприклад, Д.В. Приймаченко та Р.В. Ігонін у Словнику термінів «Адміністративне право України» (2014 р.) вважають, що правилами є різновид підзаконних нормативно-правових актів, які приймаються (затверджуються) в установленому порядку компетентними державними органами (їхніми посадовими особами) з метою встановлення єдиного здійснення певної діяльності чи окремих дій, єдиних вимог до поведінки учасників правовідносин у відповідній сфері (особливість: регулювання обмеженого кола суспільних відносин; суттєва деталізація юридичних, організаційних, інших приписів) [2, с. 318]. Т.О. Коломoeць у Словнику базової термінології з адміністративного права (2010 р.) [3, с. 156], Ю.П. Битяк та О.В. Константій в Академічному курсі «Адміністративне право України» (2004 р.) [4, с. 145],

О.А. Задихайло у навчальному посібнику «Адміністративне право України (Загальна частина)» (2016 р.) [5, с. 36] визначають правила як акт, що конкретизує норми права більш загального характеру з метою регулювання поведінки суб'єктів правовідносин у певних сферах державного управління і який має процедурний характер.

На прикладі Правил дорожнього руху продемонструємо особливості закріплення зобов'язуючих норм, щодо яких необхідним є виконання з боку учасників дорожнього руху. Так, пп «а» п. 2.1 Розділу 2 Правил дорожнього руху закріплює *обов'язок водія* механічного транспортного засобу мати при собі посвідчення водія на право керування транспортним засобом відповідної категорії; абз. 1 п. 4.1 Розділу 4 – *обов'язок пішоходів* рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках, тримаючись правого боку; пп. «а» п. 5.2 Розділу 5 – *обов'язок пасажирів* при користуванні транспортним засобом сидіти або стояти в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування; пп. 6.3 Розділу 6 встановлює *обов'язок групи велосипедистів* їхати один за одним, щоб не заважати іншим учасникам дорожнього руху; пп. 7.2 Розділу 7 закріплює для *власників гужового возу (саней)* *обов'язок* його обладнання світлоповертачами [6]. Щодо осіб, наділених повноваженнями контролювати виконання Правил дорожнього руху, їх обов'язки пов'язані: 1) або із необхідністю погодження окремих питань дорожнього руху (наприклад, пп. «в» п. 32.1 Розділу 32 встановлює обов'язок узгоджувати з уповноваженими підрозділами Національної поліції порядок буксирування двох і більше транспортних засобів); 2) або з наділенням повноваженнями з розгляду окремих справ про адміністративні правопорушення; 3) або з необхідністю виконання постанов про накладення конкретного адміністративного стягнення. В усіх перелічених випадках відповідні обов'язки закріплені не у Правилах дорожнього руху, а в інших законодавчих актах. Так, наприклад, ст. 317 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) встановлює, що постанова про позбавлення права керування транспортними засобами виконується посадовими особами органів Національної поліції. Відповідно до положень ч. 1 ст. 222 КУпАП органи Національної поліції розглядають, зокрема, адміністративні правопорушення: про порушення правил дорожнього руху, правил, що забезпечують безпеку руху транспорту, правил користування засобами транспорту) [7]. Стаття 23 Закону України «Про Національну поліцію» серед її повноважень, зокрема, передбачає регулювання дорожнього руху, здійснення контролю за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками та за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі; видання дозволів на рух окремих категорій транспортних засобів; видання та погодження дозвільних документів у сфері безпеки дорожнього руху тощо [8]. Отже, особливість закріплення обов'язків учасників дорожнього руху та осіб, наділених повноваженнями контролювати виконання таких обов'язків (тобто встановлення зобов'язуючих норм), у «Правилах» як підзаконних нормативно-правових актах полягає у забезпеченні їх виконання шляхом закріплення певних санкцій в інших (законодавчих, адміністративно-деліктних) нормативних актах. На цьому етапі (як наслідок невиконання зобов'язуючих норм) може «з'явитись» ще один суб'єкт, наділений владними повноваженнями, і який має обов'язки у цій сфері ад-

міністративно-правових відносин – суд. Як вірно зазначила С.А. Ширіна, судовий розгляд справ про адміністративні правопорушення за своєю правовою природою є адміністративно-юрисдикційною діяльністю судів, яку, як основну стадію провадження в справах про адміністративні правопорушення, можна охарактеризувати як судове адміністративно-деліктне провадження (адміністративно-деліктне судочинство), що є *формою реалізації адміністративно-деліктних повноважень судів* під час здійснення ними правосуддя в цих справах та формою вирішення адміністративно-конфліктної ситуації, яка виникла внаслідок вчинення адміністративного правопорушення або ж необґрунтованого складення протоколу про його вчинення щодо невинної особи і розв'язати (вирішити) яку покликаний саме суд, який розглядатиме цю справу [9]. Отже, суд у вказаних ситуаціях також є суб'єктом виконання зобов'язуючих норм.

Стандартами, відповідно до *національних нормативних визначень*, є «документи, розроблені на основі консенсусу та затверджені уповноваженими органами, що встановлюють призначені для загального та багаторазового використання правила, інструкції або характеристики, які стосуються діяльності чи її результатів, включаючи продукцію, процеси або послуги, дотримання яких не є обов'язковим». Принаймні таке визначення закріплено у Законі України від 25.06.1992 р. № 2498-ХІІ «Про ветеринарну медицину». В іншому законодавчому акті – Законі України від 05.06.2014 р. № 1315-VII «Про стандартизацію – стандарти визначаються як «нормативні документи, засновані на консенсусі, прийняті визначеними органами, що встановлюють для загального і неодноразового використання правила, настанови або характеристики щодо діяльності чи її результатів, та спрямовані на досягнення оптимального ступеня впорядкованості в певній сфері».

У *міжнародних нормативних актах* стандарти визначаються, як: 1) «нормативні документи, затверджені уповноваженими органами, які містить призначені для загального й багаторазового використання правила, настанови або характеристики стосовно товарів або пов'язаних з ними процесів і методів виробництва, дотримання яких не є обов'язковим» (таке визначення закріплено в Угоді про технічні бар'єри в зоні вільної торгівлі від 20.06.2000 р.); 2) «документи, затверджені правомочними органами, які забезпечують загальне і регулярне використання правил, керівних принципів або характеристик товарів та послуг, чи пов'язаних з ними процесів і методів виробництва, дотримання яких не є обов'язковим» (таке визначення надано у Протоколі про внесення змін до Угоди про державні закупівлі від 30.03.2012 р.); 3) «документи, в яких з метою добровільного багаторазового використання встановлюються характеристики продукції, правила здійснення та характеристики процесів виробництва, експлуатації, збереження, перевезення, реалізації та утилізації виконання робіт або надання послуг» (таке визначення закріплено у Модельному екологічному кодексі від 31.10.2007 р.). До всіх наведених вище визначень додається вказівка про те, що такі документи можуть вміщувати вимоги до термінології, символіки, пакування, маркування, етикеток та правил їх нанесення, які застосовуються до товару, послуги, процесу або методу виробництва.

Отже, у нормативних визначеннях стандартів (як у національних нормативно-правових актах, так і у міжнародних) як на особливість цього різновиду норма-

тивних приписів, як правило, вказується на їх необов'язковість. Натомість така «необов'язковість» умовна, адже, якщо вони визнані сторонами як такі, що регулюють (деталізують) конкретні відносини між ними, або якщо вони затверджені повноважним органом, вони стають обов'язковими до виконання, а, відтак, їх виконання має забезпечуватись за допомогою конкретних заходів.

Прикладом зобов'язуючих норм, виконання яких має певну специфіку у зв'язку із специфікою самого нормативного документу, є Стандарт надання адміністративної послуги з реєстрації статуту (положення) релігійної організації та змін до нього. Так, зобов'язуючі норми у ньому сформульовано у вигляді закріплення: складу і послідовності дій одержувача та адміністративного органу, опису етапів надання послуги (розділ IV); імперативних вимог до строку надання адміністративної послуги, а також до строків здійснення відповідних дій (розділ V); опису результату, який повинен отримати одержувач адміністративної послуги (розділ VII); вимог до посадових осіб, які безпосередньо забезпечують надання адміністративної послуги (розділ IX); вимог до місця надання адміністративної послуги з урахуванням його транспортної і пішохідної доступності (розділ X); положень про режим та послідовність роботи адміністративного органу, порядок прийому одержувачів (розділ XI); вимог до інформаційного забезпечення одержувача при зверненні за одержанням та під час надання адміністративної послуги (розділ XII); встановлення порядку подачі, реєстрації і розгляду скарг на недотримання Стандарту (розділ XIII) та порядку виправлення можливих недоліків наданої адміністративної послуги і відшкодування збитків одержувачу (розділ XV) [10]. Зокрема у Стандарті згадується про можливість як адміністративного (у випадках недотримання Стандарту), так і судового (у випадках відмови у реєстрації статуту (положення) релігійної організації або змін до нього) оскарження.

Закріплення зобов'язуючих норм в інших різновидах підзаконних актів, зокрема: в *інструкціях* («визначають зміст і методику правового регулювання у певній сфері суспільних відносин» [11]); в розпорядчих документах («акти, що видаються у процесі здійснення суб'єктами нормотворення виконавчо-розпорядчої діяльності; мета видання – виконання цими суб'єктами покладених на них завдань» [11]); *положеннях* (акти, які визначають організацію діяльності відповідних органів у певних сферах діяльності) [11]; *порядках* (встановлюють механізм реалізації прав та обов'язків осіб приватного права, процедуру застосування нормативно-правового акта та умови провадження певної діяльності) [11], мають як таку саму специфіку, про яку зазначалось вище (розраховані на суб'єктів владних повноважень, конкретизують порядок їх дій; характеризуються імперативним характером обов'язків), так і таку особливість, як відсутність, за загальним правилом, безпосередньо в їхньому змісті норм з вказівкою засобів забезпечення виконання положень цих актів (конкретні негативні наслідки закріплюються в інших законодавчих актах).

Отже, коли йдеться про виконання як одну з самостійних форм реалізації адміністративно-правових норм, слід зважати на певну складність цього процесу, яка пов'язана із розмаїттям нормативних актів, як кодифікованих, так і не кодифікованих, як законодавчих, так і підзаконних (закони, статuti, положення, правила та ін.), в яких такі обов'язки закріплені, що, в свою чергу, ускладнює

забезпечення з боку держави механізму виконання таких обов'язків. Враховуючи кількість, розмаїття, динамічність, спеціалізацію нормативно-правових актів, в яких закріплено обов'язки відповідних суб'єктів адміністративного права, ускладненим є й процес контролю за їх виконанням, особливо в тих випадках, коли відсутня конкретна відповідальність за невиконання таких обов'язків. Саме активне здійснення обов'язків у різних сферах регулювання адміністративно-правовими нормами певних груп суспільних відносин свідчить про невід'ємність поєднання «обов'язків» того чи іншого суб'єкта адміністративного права з їх «виконанням» у формі активних дій. Уявлення про обов'язки (обов'язковість здійснення тих чи інших дій, яке має підтримуватись певними заходами заохочення чи примусу) з розвитком суспільних відносин, запровадженням нових інноваційних технологій постійно зазнає трансформацій. Розвиток ІТ технологій, розширення можливостей доступу населення до мережі Інтернет, викликало появу таких новітніх обов'язків, як е-декларування, обов'язок розгляду електронних петицій, обов'язок проведення електронних торгів та чимало інших, тобто поява нових або модернізація старих суспільних відносин у демократичному суспільстві, як правило, має наслідком збільшення прав у населення і, відтак, збільшення кореспондуючих цим правам обов'язків у суб'єктів владних повноважень, неухильне виконання яких має забезпечуватись з боку держави. Необхідною умовою належного врегулювання суспільних відносин, однією зі складових якого є виконання своїх (конкретних) обов'язків усіма суб'єктами адміністративного права, є обов'язкове закріплення механізмів забезпечення реалізації норм адміністративного права у формі виконання шляхом конкретизації заходів заохочення, відповідальності, контролю за виконанням.

Література

1. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : [Енциклопедичний курс] : підручник. Вид. 2-е, перероб. і доп. – Х. : Еспада, 2009. – 752 с.
2. Адміністративне право України : словник термінів / [Андрєєва Д. С., Басов А. В., Басова Ю. Ю. та ін.] ; за заг. ред. Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова ; Держ. вищ. навч. закл. «Запоріж. нац. ун-т». – К. : Ін Юре, 2014. – 520 с.
3. Словник базової термінології з адміністративного права : [навч. посіб.] / [за заг. ред. Т. О. Коломоєць]. – К. : Істина, 2010. – 240 с.
4. Адміністративне право України. Академічний курс : [підручник] : [у 2 т.] / [ред. кол. В. Б. Авер'янов (голова) та ін.]. – К. : Юридична думка, 2004. – Т. 1 : Загальна частина. – 584 с.
5. Задохайло О. А. Адміністративне право України (Загальна частина): навч. посіб. – Х. : Право, 2016. – 298 с.
6. Про Правила дорожнього руху : Постанова від 10.10.2001 р. (із змінами) № 1306 / Кабінет Міністрів України // Офіційний вісник України від 26.10.2001 р., № 41, стор. 35, стаття 1852, код акту 20133/2001.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 213 – 330) Кодекс України від 07.12.1984 р. (із змінами) № 8073-Х / Верховна Рада УРСР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/80732-10>.
8. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. (із змінами) № 580-VIII / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради, 2015, № 40-41, ст. 379.
9. Ширіна С. А. Судовий розгляд справ про адміністративні правопорушення, пов'язаних із безпекою дорожнього руху : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / С. А. Ширіна; ДВНЗ "Запоріж. нац. ун-т" МОНМС України. – Запоріжжя, 2012. – 18 с.

10. Про затвердження Стандарту надання адміністративної послуги з реєстрації статуту (положення) релігійної організації та змін до нього : Наказ від 18.04.2012 р. № 366 / Міністерства Культури України // Офіційний вісник України від 10.09.2012 р., № 66, стор. 127, стаття 2721, код акту 63232/2012.

11. Про вдосконалення порядку державної реєстрації нормативно-правових актів у Міністерстві юстиції України та скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правових актів: Наказ від 12.04.2005 р. № 34/5 / Міністерство юстиції України // Офіційний вісник України від 29.04.2005 р., № 15, стор. 312, стаття 799, код акту 32062/2005.

Анотація

Болокан І. В. Особливості формулювання предмету виконання як форми реалізації адміністративно-правових норм в окремих різновидах нормативно-правових актів. – Стаття.

У статті виокремлюються ознаки виконання як форми реалізації адміністративно-правових норм, на їх підставі пропонується дефініція відповідної правової категорії. Досліджуються питання, яким чином впливає специфіка нормативно-правового акту та закріплення у ньому положень на виконання адміністративно-правових норм (на прикладах нормативних положень, сформульованих у формі правил, стандартів, інструкцій, розпорядчих актів, положень та порядків).

Ключові слова: реалізація адміністративно-правових норм, виконання адміністративно-правових норм, правила, стандарти, обов'язок.

Аннотация

Болокан И. В. Особенности формулировки предмета исполнения как формы реализации административно-правовых норм в отдельных разновидностях нормативно-правовых актов. – Статья.

В статье выделяются признаки исполнения как формы реализации административно-правовых норм, на основании которых предлагается дефиниция соответствующей правовой категории. Анализируется, как влияет специфика нормативно-правовых актов и закрепленных в них положений на исполнение административно-правовых норм (на примерах нормативных положений, сформулированных в форме правил, стандартов, инструкций, распорядительных актов, положений и порядков).

Ключевые слова: реализация административно-правовых норм, исполнение административно-правовых норм, правила, стандарты, обязанность.

Summary

Bolokan I. V. Features of the formulation of the subject of execution as a form of implementation of administrative rules in certain varieties of regulatory legal acts. – Article.

The article highlights the signs of execution as a form of implementation of administrative rules, on the basis of which a definition of the relevant legal category is proposed. It analyzes how the specifics of regulatory legal acts and the provisions fixed in them influence over the implementation of administrative rules (through the examples of regulatory frameworks formulated in the form of rules, standards, instructions, executive orders, provisions and procedures).

Key words: implementation of administrative rules, execution of administrative rules, rules, standards, duty.